

Список використаних джерел

1. Сарсембекова С. Е. Экспортоориентированные производства в системе мирохозяйственных связей: вопросы теории и практики: учеб. пособ. Павлодар. 2004. С. 15.

2. Співробітництво між Україною та країнами ЄС: статистичний збірник. Київ. 2020. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/06/zb_ES_19_ue.pdf

3. Demchenko I. V. Formation of financial potential of enterprise. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2018. № 1. С. 140-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2018_1_21.

4. Демченко І. В. Переваги та ризики європейської інтеграції України. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 р.). Маріуполь ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. с. 260-261. URL: <https://dsum.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Konferentsiya-2019-1.pdf#page=260>

УДК: 336

*Комарова К.О.,
здобувачка 41 ФБ групи,
Демченко І.В.,*

*к.е.н., доцент кафедри фінанси, банківська справа та страхування
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна*

РЕЖИМИ КУРСОУТВОРЕННЯ: ВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

На даному етапі для України відіграють зовнішньоекономічні, а зокрема, валютні відносини, які охоплюють усі сфери суспільного життя. За таких умов зростає роль валютного курсу, як інструмента економічної політики держави.

Він виступає одним із основних комплексних індикаторів макроекономічної стабільності, який у значній мірі впливає на фінансову безпеку країни та її соціально-економічний розвиток.

Тому доцільним є освітлення основних концепцій курсоутворення та їх особливостей, адже вибір оптимального валютного режиму, який би повною мірою відповідав сучасним реаліям і забезпечував прискорення економічного розвитку країни, є одним з актуальних питань сьогодення.

Режим фіксованого валютного курсу є найсприятливішим за умови внутрішніх кризових ситуацій у нестабільній економіці. Він забезпечує нижчі темпи інфляції та досить стабільні умови для зовнішньоекономічної діяльності, бо створює можливість прогнозувати розвиток ситуації в країні. Фіксований курс дає змогу досягти і певних макроекономічних показників. Теоретично обмінна вартість національної грошової одиниці може бути розрахована у такий спосіб, щоб забезпечити стабілізацію будь-якого макроекономічного показника: попиту на гроші, сукупного попиту, індексу імпорتنих цін тощо. Одним із головних питань, які стоять перед центральним банком при встановленні фіксованого валютного курсу, є пошук певного міжнародного стандарту, на який буде зорієнтована вартість національної грошової одиниці. Як правило, курси національних валют перебувають у жорсткій відповідності з долларом США або євро [1].

Вільно плаваючі курси являють собою співвідношення між національною грошовою одиницею та валютами інших країн, яке складається залежно від попиту та пропозиції валют на валютному ринку країни. Плаваючі курси частіше використовуються в країнах із розвинутою ринковою економікою та високим рівнем доходу. Для успішного застосування плаваючого курсу необхідні економічна та політична стабільність держави, відсутність або незначні темпи інфляції, що досягається проведенням жорсткої монетарної та фіскальної політики. Водночас за вільного «плавання» валютних курсів зовнішні фактори меншою мірою впливають на стан національної економіки, оскільки плаваючий валютний курс вирівнює попит та пропозицію на іноземну валюту, змінюючись

сам, а не змінюючи розмір валютних резервів. Отже, у разі використання плаваючого валютного курсу рух курсу іноземної валюти не впливає на грошову базу, і центральному банку можна проводити свою власну грошово-кредитну політику, передбачаючи, що це не вплине значною мірою на стан платіжного балансу [2].

Змішані (проміжні) валютні режими поєднують у собі риси режимів плавання та фіксації валютних курсів. При валютному коридорі коливання валютного курсу допускаються лише в певних межах. Коли валютні курси перебувають у межах валютного коридору, ситуація подібна до систем плавання валютних курсів, коли ж курси наближаються до меж коридору – до фіксації валютного курсу. Валютні коридори можуть мати горизонтальні або повзучі межі. Крім того, можуть застосовуватись і валютні коридори з комбінованими межами, у яких одна межа може бути повзучою, а інша – незмінною. Основна відмінність валютного тунелю від валютного коридору полягає у тому, що валютний коридор передбачає крайні межі коливань валютного курсу, а валютний тунель – межі коливань навколо спеціально визначеного центрального значення.

Змішані (проміжні) валютні режими поєднують у собі риси режимів плавання та фіксації валютних курсів. При валютному коридорі коливання валютного курсу допускаються лише в певних межах. Коли валютні курси перебувають у межах валютного коридору, ситуація подібна до систем плавання валютних курсів, коли ж курси наближаються до меж коридору – до фіксації валютного курсу. Валютні коридори можуть мати горизонтальні або повзучі межі. Крім того, можуть застосовуватись і валютні коридори з комбінованими межами, у яких одна межа може бути повзучою, а інша – незмінною. Основна відмінність валютного тунелю від валютного коридору полягає у тому, що валютний коридор передбачає крайні межі коливань валютного курсу, а валютний тунель – межі коливань навколо спеціально визначеного центрального значення.

Режими прив'язаних валютних курсів допускають коливання валютного курсу навколо певного показника в певних межах, тобто такі режими нагадують валютні тунелі. При повзучій прив'язці валютний курс прив'язується до певного центрального значення, яке регулярно змінюється на наперед задану величину. Існують також режими прив'язки з менш частими поправками. Прив'язка може здійснюватися до стабільної вільноконвертованої валюти, до СПЗ чи до спеціального штучно синтезованого кошика валют.

Для режиму керованого плавання характерна достатньо активна роль центрального банку у сфері валютного регулювання, хоча втручання центрального банку у функціонування валютного ринку не має систематичного характеру та здійснюється лише з метою згладжування значних коливань валютних курсів [3].

Валютний курс та його стабільність має вагомий вплив на всі сектори економіки, а також інтереси населення, суб'єктів господарювання та самої держави. Стабільність валютного курсу та способи забезпечення прискорення темпів економічного розвитку – одне з пріоритетних завдань сьогодення кожної держави.

Список використаних джерел

1. Домбровски Марек. Режим денежной политики в условиях открытой экономики: выводы для Украины. *CASE и CASE Украина*, 13 марта 2006 г.
2. Шпенюк О. Основні напрямки валютнокурсової політики для забезпечення стабільного економічного розвитку. *Економіст*. 2012. № 11. С. 16–20.
3. Гош Р. Атиш. Выбор режима обменного курса / Атиш Р. Гош, Дж. Остри // *Финансы и развития*. 2009. Декабрь. С. 38–40.
4. Demchenko I. V. Formation of financial potential of enterprise. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2018. № 1. С. 140-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2018_1_21.

5. Демченко І. В. Переваги та ризики європейської інтеграції України. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 р.). Маріуполь ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. с. 260-261. URL: <https://dsum.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Konferentsiya-2019-1.pdf#page=260>

УДК 339.564

*Косторной С.В.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна*

ПРОБЛЕМИ ЕКСПОРТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ДО КРАЇН ЄС

Україна обрала шлях євроінтеграції та її розвиток безпосередньо залежить від налагодження економічних та фінансових зв'язків з країнами ЄС. У 2014 році було підписано Угоду про асоціацію [1], що передбачає, зокрема, Поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС, що визначає правову базу для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, частково робочої сили між Україною та ЄС. Це має суттєвий вплив на обсяги експорту та імпорту між Україною та країнами ЄС, а також створює можливість для українських сільськогосподарських підприємств покращити свої фінансові результати.

Також були передбачені зміни в оподаткуванні – двостороннє зниження та скасування мит. При цьому Україна перебуває у привілейованому становищі, оскільки ЄС знижуватиме митні ставки швидшими темпами і до більш низького остаточного рівня [2].

За оцінками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, були обнулені мита ЄС на 94,7% товарної номенклатури промислових товарів. По